

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de act normativ

1.Descrierea situației actuale

Potrivit prevederilor Legii responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010, republicată, Ministerul Finanțelor elaborează strategia fiscal-bugetară pe un orizont de 3 ani. Astfel, în baza prevederilor acestui act normativ, trebuie elaborată Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2021-2023. Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2021-2023 stabilește principiile, obiectivele și prioritățile fiscal-bugetare ale Guvernului pentru perioada respectivă.

Politica fiscală prociclică practică de România în ultimii ani, a condus la epuizarea spațiului fiscal necesar pentru stimularea economiei în perioadele de recesiune și poate constrânge sever politica fiscal-bugetară în perioadele economice dificile, cum este cea generată de pandemie. Dacă la criza precedentă aproape toate statele Uniunii Europene erau în procedură de deficit excesiv, acum numai România se regăsește în această situație.

Execuția preliminară a bugetului general consolidat la finele anului 2020 a înregistrat un deficit cash de 9,8% din PIB și un deficit ESA de cca. 9%. Totodată, datoria publică a crescut de la 35,3% din PIB în anul 2019 la cca. 47% din PIB în anul 2020.

Aceste date conturează imaginea unor dezechilibre profunde care pot afecta stabilitatea economică a României.

Deficitul bugetar al României are o natură structurală (indusă de de reduceri de taxe și impozite și majorarea unor cheltuieli permanente), mai puțin generată de pandemie. Deficitele înalte devin greu de gestionat în perioadele de criză din cauza creșterii aversiunii la risc a investitorilor externi de care depinde finanțarea acestora.

În prezent, în ceea ce privește politica bugetară, pentru România a fost declanșată procedura de deficit excesiv (EDP) întrucât deficitul ESA a depășit pragul stabilit de reglementările

europene de 3% din PIB în anul 2019.

Potrivit Recomandării Consiliului din 3 aprilie 2020 în vederea încetării situației de deficit public excesiv din România, România trebuie să revină la un deficit ESA sub 3% din PIB, sens în care se recomandă României să precizeze și să pună în aplicare în mod riguros măsurile necesare pentru corectarea deficitului său excesiv, măsurile de consolidare bugetară trebuind să asigure corectarea durabilă, într-o manieră favorabilă creșterii.

De altfel, Recomandările Specifice de Țară (RST) 2019-2020 precizează că România trebuie să aplice politici fiscal-bugetare în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 3 aprilie 2020 și să evite aplicarea unor măsuri permanente care ar pune în pericol sustenabilitatea finanțelor publice.

Concomitent, Comisia Europeană a declanșat Clauza generală derogatorie, care permite statelor membre să devieze de la țintele fiscal-bugetare stabilite, iar costurile generate de pandemia Covid-19 să beneficieze de un tratament special. În aceste condiții, România va fi evaluată în ce privește îndeplinirea recomandărilor în cadrul EDP prin excluderea costurilor generate de pandemia Covid-19.

Având în vedere caracterul particular al anului 2020 care aduce prelungirea unor măsuri și în anul 2021, pentru orizontul de referință se impune o construcție bugetară responsabilă și credibilă, evitarea politicilor prociclice, crearea de spațiu fiscal, vital în economii emergente în vremuri cu incertitudini și piețe financiare ușor schimbătoare, argumente pentru evitarea deteriorării stabilității financiare, a evaluării riscului suveran, a finanțării și dinamicii economiei și pentru susținerea din partea mediului de afaceri și a partenerilor externi.

Prin urmare, la construcția bugetară pe anul 2021 și estimările pe perioada 2022-2024 trebuie avută în vedere asigurarea finanțării cu prioritate a măsurilor în planul sănătății publice care au impact pozitiv și în limitarea răspândirii virusului SARS-CoV-2, a măsurilor în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice, concomitent cu reducerea dezechilibrelor fiscale înregistrate în anul 2019.

În acest context se impune adoptarea de măsuri care să limiteze cheltuielile bugetare, întrucât majorarea acestora creează premisele unui dezechilibru bugetar, cu consecințe negative asupra performanțelor fiscale și externe ale României și care totodată să permită crearea unui spațiu fiscal pentru alocarea de sume pentru susținerea investițiilor publice majore și implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene, într-o manieră eficientă, profesionistă și transparentă, cu efect multiplicator și aport direct la formarea brută de capital fix.

De asemenea, potrivit prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, nicio cheltuială nu poate fi înscrisă în buget și nici angajată și efectuată din acesta, dacă nu există bază legală pentru respectiva cheltuială.

În vederea elaborării Strategiei fiscal-bugetare pentru perioada 2021-2023 și a bugetului pe

anul 2021 este necesară aprobarea unor reglementări care să stea la baza stabilirii cheltuielilor bugetare.

În prezent, art. 269 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede că personalul de conducere, de îndrumare și de control din inspectoratele școlare și casele corpului didactic beneficiază de concediu de odihnă, conform Codului muncii, neexistând o reglementare similară și pentru personalul de conducere al unităților de învățământ preuniversitar și unităților conexe.

1[^]1. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

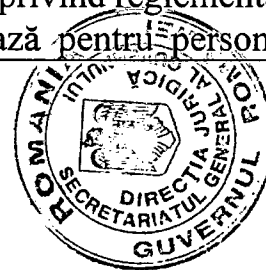
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Schimbări preconizate

Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în anul 2021, autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, precum și serviciile publice autonome de interes național, cu personalitate juridică, reglementate prin Legea nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și a Societății Române de Televiziune, cu modificările și completările ulterioare, nu acordă vouchere de vacanță. În mod corespunzător, pentru implementarea măsurii se propune modificarea art. XII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

Modificarea Legii nr. 127/2019 în sensul prorogării datei de intrare în vigoare a aceste legi la 1 septembrie 2023. Astfel, în anul 2021 valoarea punctului de pensie se va menține la nivelul de 1.442 lei, astfel cum a fost majorat cu 14% prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 135/2020 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020, modificarea unor acte normative și stabilirea unor măsuri bugetare, iar începând cu anul 2022 valoarea punctului de pensie se va majora cu rata medie anuală a inflației, la care se adaugă cel mult 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, cuantumului efectiv al majorării și data de acordare urmând a se stabili prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Abrogarea art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 131/2020 privind reglementarea unor măsuri, prin care s-a instituit sporul de 30% la salariul de bază pentru personalul

instituțiilor prefectului implicat în activități de prevenire și combatere a efectelor pandemiei de COVID-19, cu excepția prefectului și subprefectului. Această măsură a creat o situație discriminatorie comparativ cu celelalte categorii de personal din instituții publice implicate în activități de prevenire și combatere a efectelor pandemiei de COVID-19 și a generat nemulțumiri în rândul acestora.

Se propune și modificarea art. 205 alin. (2) din 84 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în sensul stabilirii dreptului studenților înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, în vârstă de până la 26 de ani, să beneficieze, pe parcursul anului calendaristic, de tarif redus cu 50% pe mijloacele de transport local în comun, cu metroul, precum și pentru transportul intern auto, transport intern feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a și transport intern naval, și abrogarea prevederilor art. 205 alin. (2¹) prin care se reglementa ca studenții să beneficieze, în tot cursul anului calendaristic, de gratuitate la transport intern feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a.

În contextul evoluției pandemiei de SARS-CoV-2, ținând cont de condițiile deosebite în care trebuie să se deruleze activitatea didactică pentru studenți - faptul că mulți studenți sunt afectați de fluctuația semnalului 4G care permite derularea cursurilor online, - faptul că accesul la bibliotecile virtuale necesită o serie de costuri, - faptul că există studenți care au rezidența în orașele în care se află universitățile a căror programe de licență/master le urmează, - faptul că există o serie de efecte psihologice negative în situația de pandemie, - faptul că trebuie să fie prevenit fenomenul abandonului de studii chiar și la nivelul învățământului superior, - faptul că a crescut indicele general al prețurilor bunurilor de consum (inclusiv bunurile de subsistență pentru studenți - masă, întreținere, cărți, abonamente la internet, device-uri care permit comunicarea în condiții de distanțare socială) sunt necesare măsuri suplimentare de protecție pentru studenți. Se creează posibilitatea ca sumele rămase în sold pentru facilitățile de transport destinate utilizării pentru studenți, să poată fi alocate în anii următori pentru acordarea de burse tot pentru studenți, ca măsuri de protecție socială și în sprijinul acestora, avându-se astfel în vedere necesitatea utilizării acestor sume în mod judicios și ținând cont de principiul autonomiei universitare. Utilizarea acestor sume se va adopta de fiecare universitate în parte, cu aprobarea senatelor universităților din care fac parte și studenții. Adoptarea acestor măsuri creează o mai mare flexibilitate pentru utilizarea facilităților acordate studenților, doar pentru sumele rămase în sold din anii precedenți, fără a crea un impact bugetar suplimentar.

Totodată, având în vedere că s-au încheiat contractele de management ale conducătorilor unităților de învățământ preuniversitar și având în vedere iminența organizării concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de conducere, cu consecința încheierii unor noi contracte de management, se impun clarificări privind numărul de zile de concediu la care personalul de conducere din unitățile de învățământ preuniversitar și din unitățile conexe are dreptul, prin clarificarea și corelarea cu prevederile ce reglementează numărul de zile de concediu acordat

personalului de îndrumare, conducere și control din inspectoratele școlare, în situația neadoptării acestor măsuri s-ar încălca principiul securității raporturilor juridice menit să asigure previzibilitatea situațiilor și a raporturilor juridice ce vor izvorî din încheierea noilor contracte de management.

Se propune prorogarea până la 1 aprilie 2022 a datei de intrare în vigoare a Legii nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar. Această lege aprobă pentru personalul feroviar, atât din cadrul instituțiilor publice cât și din cadrul operatorilor economici cu capital majoritar de stat, drepturi de natură salarială și de asistență socială cu impact asupra bugetului de stat generat, în principal, de creșterea compensației serviciului public de transport feroviar de călători și a cheltuielilor cu administrarea infrastructurii feroviare de circa 978 milioane lei.

Se propune modificarea art. 3¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2021 privind unele măsuri pentru recrutarea și plata personalului implicat în procesul de vaccinare împotriva COVID-19 și stabilirea unor măsuri în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, în vederea instituirii unui cadru legal general pentru organizarea de toate unitățile sanitare din cadrul ministerelor și instituțiilor cu rețele sanitare proprii din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională să organizeze centre de vaccinare împotriva COVID-19. Finanțarea centrelor organizate suplimentar peste numărul aprobat prin Strategia de vaccinare împotriva COVID – 19 în România, se asigură de la bugetul de stat prin bugetele ministerelor și instituțiilor cu rețele sanitare proprii din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională.

În actualul context generat de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, dar și internaționale, determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, se propune adoptarea unor noi măsuri care să permită asigurarea accesului la testarea și vaccinarea împotriva COVID-19 în condiții de siguranță, eficacitate și echitate pentru prevenirea infecției cu virusul SARS-CoV-2 și a personalului ministerelor și instituțiilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională trimis în misiune permanentă în străinătate. Cheltuielile privind testarea și vaccinarea acestuia se suportă din bugetele instituțiilor trimitătoare.

3. Alte informații

Pentru perioada 2021 – 2023 se impune o construcție bugetară responsabilă și credibilă, evitarea politicilor prociclice, crearea de spațiu fiscal, vital în economii emergente în vremuri cu incertitudini și piețe financiare ușor schimbătoare.

De asemenea, pentru evitarea deteriorării stabilității financiare, a evaluării riscului suveran, a finanțării și dinamicii economiei și pentru susținerea din partea mediului de afaceri și a partenerilor externi și având în vedere necesitatea adoptării, în cel mai scurt timp, a Strategiei

fiscal-bugetare pe perioada 2021 – 2023, a legii bugetului de stat și a legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021, se impune adoptarea în regim de urgență.

Neadoptarea acestor măsuri pot avea consecințe negative, în sensul că ar genera:

- un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând sustenabilitatea finanțelor publice,
- întâzieri în adoptarea bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021, afectând posibilitățile de finanțare în anul 2021 a acțiunilor de limitarea răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2, precum și a măsurilor în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice,
- majorarea cheltuielilor bugetare, ceea ce creează premisele unui dezechilibru bugetar,
- posibile repercusiuni grave, dată fiind necesitatea atingerii imunității colective, circa 70% din populație să fie protejată, pentru a permite ca pandemia să fie sub control și în cele din urmă, eradicată.

Ținând cont de situația companiilor active în sectorul transportului feroviar care se confruntă cu deficiențe în aplicarea planurilor de eficientizare a activității, precum și cu o îmbătrânire a forței de muncă, fenomen care va cauza provocări în a atrage personal specializat nou în următorii ani, când un procent semnificativ din angajații care lucrează acum în sector se vor pensiona, iar pentru a aduce la aceleași standarde pregătirea profesională în domeniul transportului feroviar a personalului calificat este necesar un interval mai lung de timp, motiv pentru care este imperios necesară prorogarea termenului de aplicare a Legii 195/2020 privind statutul personalului feroviar,

Urgența acordării posibilității ca sumele rămase în sold pentru facilitățile de transport destinate utilizării pentru studenți, să poată fi alocate în anii următori pentru acordarea de burse tot pentru studenți, constă în faptul că se instituie o posibilitatea unor compensări a efectelor negative generate de contextul epidemiologic din ultimul an, în beneficiul studenților prin acordarea de burse, cu valorificarea resurselor existente, fără a crea un impact bugetar suplimentar.

Urgența reglementării acordării concediului de odihnă pentru personalul de conducere din unitățile de învățământ preuniversitar și din unitățile conexe este generată de faptul că, urmare a concursurilor de ocupare a posturilor de conducere din unitățile de învățământ și unitățile conexe ce se vor putea organiza în curând (întrucât în acest moment majoritatea contractelor de management ale directorilor de școli s-au încheiat) vor fi urmate de încheierea de noi contracte de management, contracte ce vor cuprinde și clauze referitoare la numărul de zile de concediu de odihnă la care acest personal are dreptul. Or, pentru asigurarea principiului securității raporturilor juridice este urgentă corelarea prevederilor referitoare la numărul de zile de concediu de odihnă de care beneficiază personalul de îndrumare, conducere și control

din inspectoratele școlare cu numărul de zile de concediu de odihnă de care beneficiază și personalul de conducere din unitățile de învățământ preuniversitar și din unitățile conexe.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

1^1 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

3. Impact social

4. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.

5. Alte informații

Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

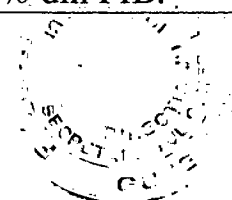
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- milioane lei -

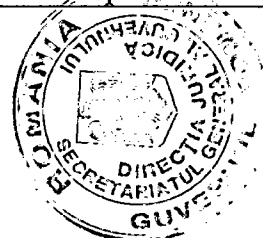
Indicatori	2021	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus/minus						
3. Impact financiar, plus/minus						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

7. Alte informații

Modificarea Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii determină o reducere a necesarului de finanțare în anul 2021 de 8.922 milioane lei, respectiv 0,8% din PIB.

Neacordarea voucherelor de vacanță în anul 2021 determină o reducere a deficitului bugetar cu 1.653,5 milioane lei, respectiv 0,15% din PIB.   Abrogarea art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 131/2020 privind reglementarea unor măsuri, determină o reducere a necesarului de finanțare în anul 2021 de 23,8 milioane lei.
Secțiunea a 5-a   Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ – nu e cazul   b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții – nu e cazul
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente   Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.
Secțiunea a 6-a   Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate   Prezentul proiect de act normativ a fost dezbătut în cadrul Comisiei de dialog social constituită la nivelul Ministerului Finanțelor Publice în ședința din data 16 februarie 2021.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.   Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a realizat consultarea structurilor asociative la data de 16.02.2021.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului prin avizul nr. 56/2021.   b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării   c) Consiliul Economic și Social – Avizul nr. 1807/2021.   d) Consiliul Concurenței   e) Curtea de Conturi   Proiectul de act normativ a fost avizat de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul cu Avizul de oportunitate nr. 33A/2021.
6. Alte informații   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.
Secțiunea a 7-a   Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ   Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului a fost supus dezbaterii publice prin publicarea acestuia pe siteul oficial al Ministerului Finanțelor în data de 15.02.2021, cu respectarea prevederilor art.7 alin.(13) din Legea nr.52/2003. Proiectul de ordonanță de urgență s-a dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care au participat reprezentanți ai organismelor interesate.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice   Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.
Secțiunea a 8-a   Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente   Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații   Prezentul act normativ nu se refera la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

FLORIN-VASILE CITU

